

4.1. Arsuri

Arsurile sunt accidente provocate de caldura sub diferite forme, agenti chimici, electricitate si iradiatii.

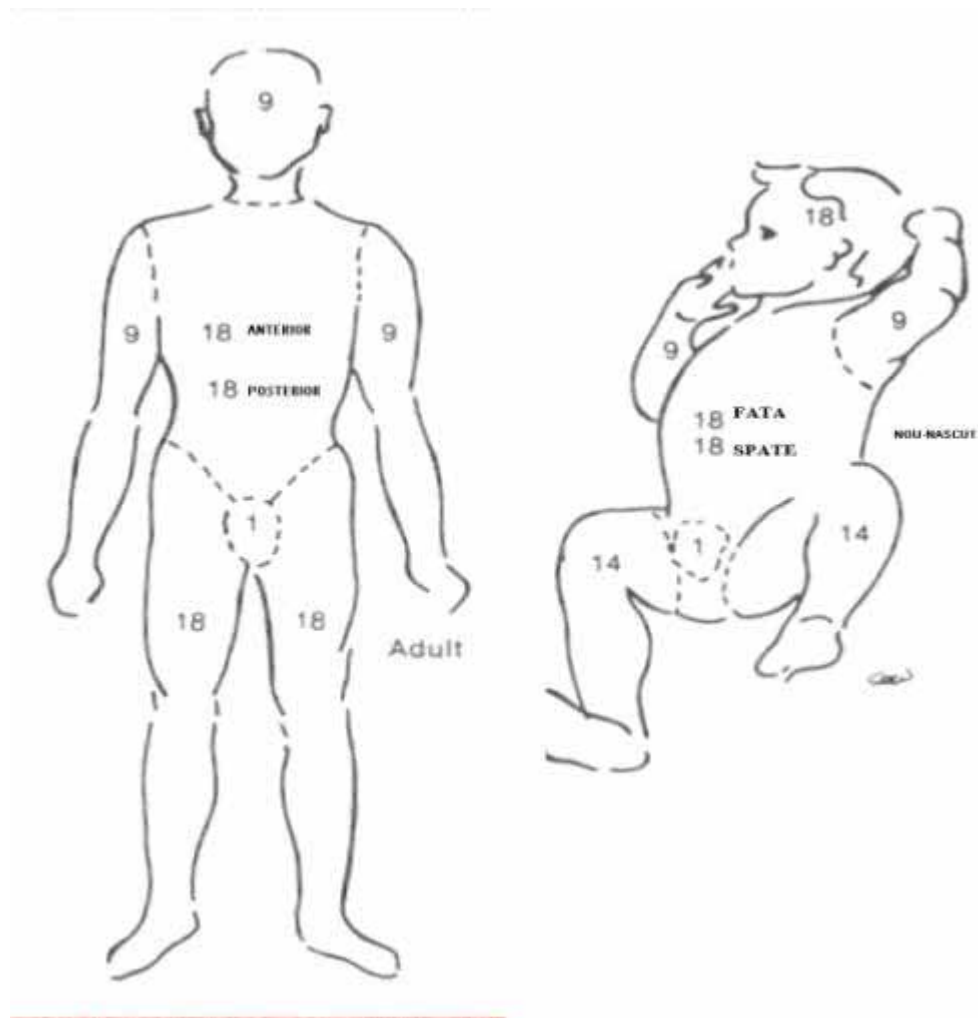
Arsurile termice se datoresc caldurii, care poate actiona prin: flacara, lichide cu temperatura înalta, metale încalzite, gaze sau vapori supraîncalziti, corpi solizi incandescenti.

Arsurile chimice sunt produse de unii acizi ca: acid azotic, clorhidric, sulfuric, oxalic, etc sau de substante alcaline: hidroxid de sodiu, de potasiu, de calciu, amonia gazos, etc.

Arsurile electrice se datoresc contactului cu un conductor electric aflat sub tensiune.

Arsurile prin radiatii - produse de razele solare, raze ultraviolete, etc.

Bilantul lezional al pacientului ars se face în functie de suprafata arsa si de gradul de profunzime al arsurii. Pentru calcularea suprafetei arse se foloseste regula lui Wallace numita si regula lui 9.

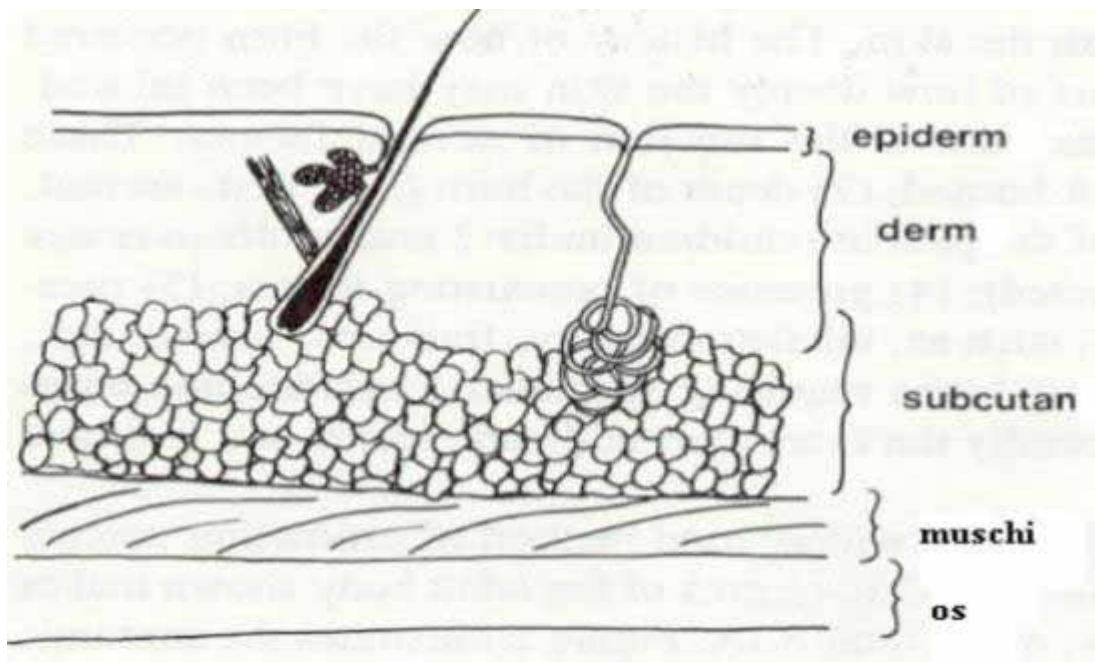
Prin aceasta regula se poate exprima în procente suprafața arsă a fiecărui segment de corp, care sunt exprimate cu cifra 9 sau multiplu de nouă.

De exemplu: arsura unui braț reprezintă 9% iar a întregului membru inferior este de 18%. Total arsura a afectat 27% din suprafața corpului. Evaluarea suprafeței arse la nou-nascuți și copii este mult diferită deoarece la această categorie de pacienți capul reprezintă suprafața cea mai mare și anume 18%, iar membrele inferioare sunt reprezentate de un procentaj mai mic comparativ cu adultul.

Localizări periculoase și arsuri grave sunt:

- fata, gâtul pentru că arsurile la acest nivel pot fi urmate de complicații la nivelul aparatului respirator
- toate arsurile care sunt în apropierea feței (pleoape), mâinii, peroneului, zonele de flexie ale membrelor, leziuni circulare la nivelul membrelor.
- arsurile care depășesc mai mult de 30% din suprafața arsă indiferent de gradul de arsura
- arsurile de gradul III și care depășesc 10 % din suprafața corpului
- arsurile complicate cu fracturi și cu distrugerii masive de țesuturi moi
- arsuri profunde cauzate de substanțe acide sau de curent electric

În funcție de gradul de distrugere al țesuturilor și profunzimea arsurii se descriu patru grade:

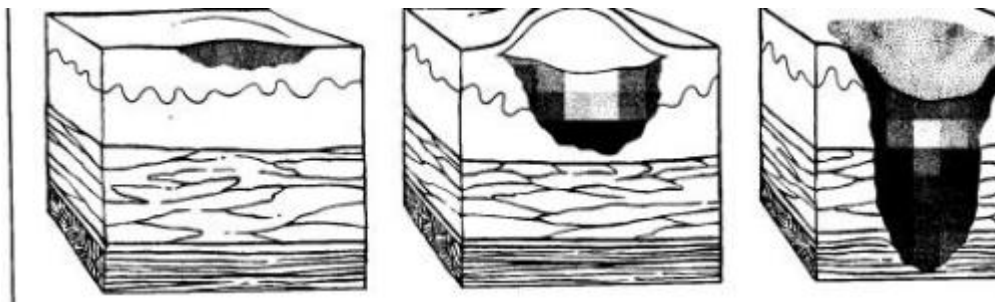

Arsura de grad I interesează numai stratul superficial al pielii, epidermul. Se manifestă prin roseata pielii, edem local, durere, frisoane. Arsura tipică de gradul I este eritemul solar, produs prin expunerea îndelungată și neratională la soare. Durează 3-4 zile, după care roseata scade fiind înlocuită de o pigmentație brună urmată de descoamție.

Arsura de grad II interesează epidermul pe care-l decolează de derm provocând apariția flictenelor, vezicule (băci) pline cu lichid galben, care nu este altceva decât plasmă sanguină extravazată. Acest tip de arsură este provocat de lichide fierbinti sau metale incandescente, care au acționat o durată scurtă asupra pielii. Este cea mai dureroasă pentru că sunt atinse terminațiile nervoase de la acest nivel.

Arsura de grad III interesează dermul în totalitatea lui. Flictenele au conținut sangvinolent. Durerea nu mai este atât de intensă, poate să și lipsească deoarece terminațiile nervoase pot fi sau sunt distruse complet.

Arsura de grad IV interesează toate straturile pielii, apare necroza (moartea celulelor).

Primul ajutor în cazul pacienților care au suferit o arsură respectă principiile deja discutate. **Siguranta salvatorului** este primul lucru de care trebuie să ne asigurăm. Controlul **nivelului de conștientă și evaluarea funcțiilor vitale** conform protocolului ABC sunt și ele valabile.

Caracteristici:

În cazul arsurilor provocate de flacăra. Important în aceste situații este oprirea cât mai rapidă a arderii cu jet de apă. Acest lucru este valabil și pentru situațiile când flacăra este deja stinsă, deoarece în acest moment arsură se poate propaga în continuare în profunzime. Se îndepărtează hainele pacientului cu condiția ca acestea să nu fie lipite de piele iar manevra de dezbrăcare să producă distrugerile țesuturilor. Odată cu dezbrăcarea pacientului se va asigura protecția acestuia de hipotermie.

În cazul arsurilor provocate de substanțe chimice. Spălarea suprafeței arse cu jet de apă în aceste situații trebuie să fie de o durată mai mare, pentru a fi siguri că se îndepărtează orice urmă de substanță cauzatoare. Profunzimea arsurii este direct proporțională cu timpul de contact, de concentrația substanței și proprietățile substanței.

În cazul arsurilor provocate de curentul electric important este îndepărtarea pacientului de sursa de curent (sau invers). Totdeauna se are în vedere posibilitatea leziunii la nivel de coloana cervicală (datorită mecanismului acțiunii). Arsurile electrice produc leziuni atât la suprafață cât și în profunzimea organismului. Tesuturile sunt distruse prin mecanism termic. Se caută poarta de intrare și poarta de ieșire a curentului electric. Acest lucru este important pentru că ne furnizează informații privind traseul urmat de curent prin organism. Distrugerea țesuturilor este maximă la punctul de intrare. Dacă sunt interesate vase importante apar gangrene iar dacă traseul intersectează inima pot apărea tulburări în activitatea inimii deosebit de grave chiar moartea.

Generalitati:

- Jetul de apa trebuie folosit numai pentru regiunile afectate
- Este interzisa folosirea cremelor, unguentelor, substantelor uleioase
- se folosesc pe cât posibil pansamente sterile sau cârpe foarte curate, umezite. Nu se pune gheata în contact direct cu tegumentul.
- Se acopera pacientul pentru a preveni pierderea de caldura.